

Kapitalisatie van het vruchtgebruik

auteur: Jean-Luc Ledoux, *Emeritus hoogleraar aan de UCL, actuaris*

1. PROBLEEMSTELLING

Algemeen	Op een gegeven ogenblik de waarde bepalen van toekomstige opbrengsten, die voor een beperkte tijd of levenslang toekomen aan de houder van een recht van vruchtgebruik. Kapitalisatie is de meest frequente wijze van omzetting.
Levenslang vruchtgebruik	De inkomsten kunnen betrekking hebben op (lichamelijke of onlichamelijke) roerende goederen of onroerende goederen of op een boedel; ze zijn onderworpen aan lasten en evolueren met de tijd.
Werkelijk of potentieel vruchtgebruik	Moet men proberen de toekomstige netto-inkomsten van de met vruchtgebruik bezwaarde goederen die het voorwerp zijn van de omzetting te benaderen of de potentiële opbrengst schatten die de vruchtgebruiker zal kunnen halen uit het kapitaal dat voortvloeit uit de omzetting rekening houdend met de huidige en voor de toekomst voorzienbare economische omstandigheden?
Wat zegt de wet?	Wat betreft het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot – wat het meest frequente geval is – stelt het BW (art. 745 <i>sexies</i> §3): “... Bij die waardering wordt onder meer en naar gelang van de omstandigheden rekening gehouden met de waarde en de opbrengst van de goederen, de eraan verbonden schulden en lasten en de vermoedelijke levensduur van de vruchtgebruiker.” Bijkomend, art.745 <i>quinquies</i> §3 voorziet dat ingeval de langstlevende echtgenoot tot de nalatenschap komt met afstammelingen uit een vorige relatie, hij/zij geacht wordt ten minste twintig jaar ouder te zijn dan de oudste afstameling uit een vorige relatie.
Eventueel vruchtgebruik	Een tweede (of derde) persoon zal levenslang vruchtgebruik hebben van alle of een deel van de met vruchtgebruik bezwaarde goederen enkel en alleen als hij de huidige vruchtgebruiker overleeft.

2. OMZETTINGABELLEN

Moelijkheid	De wet van de grote getallen geldt niet voor een afzonderlijk geval; iedere tabel is in feite een modelvorming op basis van deels arbitraire parameters; er zijn dus geen “precieze” tabellen.
En de fiscus?	De in het wetboek (W. Succ. art. 21, IV tot 21, VIII) bepaalde methode is wetenschappelijk gezien uitstekend: coëfficiënten, in feite levenslange annuïteiten, en een actualiseringsrente en opbrengstpercentage van 4 % maar als grondslagen gelden de sterftecijfers en rentevoet van het begin van de 20ste eeuw...
De parameters	<ul style="list-style-type: none"> ■ (retrospectieve) algemene Belgische sterftetafel 2007-2009 ■ onderscheid tussen mannen en vrouwen ■ een actualiseringsrente gelijk aan het opbrengstpercentage (de gelijkheid wordt wetenschappelijk verantwoord) ■ een percentage dat wordt geacht overeen te stemmen met het verschil tussen de opbrengst en de stijging van de inkomsten. ■ Kiezen of corrigeren op basis van de elementen van het dossier: effectief rendement, gezondheidstoestand van de vruchtgebruiker ... maar ook de wil van de partijen.
Eventueel vruchtgebruik	Als de begunstigde veel jonger is dan die van het huidige vruchtgebruik, kan men zich baseren op het verschil. Anders moet men tabellen gebruiken die in voorbereiding zijn (Revue du notariat belge).

Ledoux tabellen 2011
waarde van het vruchtgebruik omgezet in een percentage van de volle eigendom

MANNEN

Rente-voet	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%	Rente-voet	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
LFT						LFT					
40	43,28%	52,74%	60,52%	66,94%	72,27%	68	19,97%	25,50%	30,56%	35,20%	39,46%
41	42,49%	51,86%	59,60%	66,02%	71,36%	69	19,14%	24,47%	29,37%	33,88%	38,04%
42	41,68%	50,97%	58,66%	65,07%	70,42%	70	18,31%	23,45%	28,19%	32,57%	36,61%
43	40,87%	50,06%	57,71%	64,09%	69,46%	71	17,49%	22,43%	27,01%	31,24%	35,17%
44	40,05%	49,14%	56,73%	63,10%	68,47%	72	16,66%	21,41%	25,81%	29,90%	33,71%
45	39,23%	48,21%	55,74%	62,09%	67,46%	73	15,84%	20,39%	24,62%	28,56%	32,24%
46	38,41%	47,28%	54,75%	61,07%	66,44%	74	15,03%	19,37%	23,43%	27,22%	30,76%
47	37,57%	46,33%	53,73%	60,02%	65,38%	75	14,26%	18,40%	22,28%	25,92%	29,34%
48	36,73%	45,37%	52,70%	58,95%	64,30%	76	13,49%	17,44%	21,14%	24,63%	27,92%
49	35,89%	44,40%	51,66%	57,87%	63,20%	77	12,73%	16,48%	20,02%	23,35%	26,50%
50	35,05%	43,44%	50,61%	56,78%	62,09%	78	12,01%	15,57%	18,94%	22,12%	25,13%
51	34,21%	42,47%	49,56%	55,68%	60,97%	79	11,31%	14,68%	17,88%	20,91%	23,79%
52	33,37%	41,50%	48,51%	54,57%	59,84%	80	10,62%	13,81%	16,84%	19,72%	22,46%
53	32,54%	40,53%	47,45%	53,46%	58,70%	81	9,97%	12,97%	15,84%	18,57%	21,18%
54	31,70%	39,56%	46,38%	52,33%	57,54%	82	9,32%	12,14%	14,84%	17,42%	19,89%
55	30,86%	38,57%	45,29%	51,18%	56,35%	83	8,70%	11,35%	13,89%	16,32%	18,65%
56	30,01%	37,57%	44,19%	50,01%	55,14%	84	8,11%	10,60%	12,98%	15,27%	17,48%
57	29,17%	36,58%	43,09%	48,83%	53,91%	85	7,57%	9,90%	12,14%	14,30%	16,38%
58	28,33%	35,58%	41,98%	47,65%	52,68%	86	7,05%	9,23%	11,33%	13,36%	15,31%
59	27,49%	34,59%	40,87%	46,46%	51,43%	87	6,56%	8,60%	10,57%	12,47%	14,31%
60	26,65%	33,58%	39,74%	45,24%	50,15%	88	6,12%	8,03%	9,88%	11,67%	13,41%
61	25,81%	32,57%	38,61%	44,02%	48,87%	89	5,67%	7,45%	9,17%	10,85%	12,47%
62	24,97%	31,57%	37,48%	42,79%	47,57%	90	5,28%	6,94%	8,55%	10,12%	11,64%
63	24,14%	30,57%	36,35%	41,56%	46,26%	91	4,90%	6,44%	7,94%	9,41%	10,83%
64	23,30%	29,55%	35,20%	40,30%	44,93%	92	4,50%	5,93%	7,32%	8,67%	9,99%
65	22,46%	28,53%	34,04%	39,03%	43,57%	93	4,21%	5,54%	6,84%	8,12%	9,36%
66	21,63%	27,53%	32,89%	37,78%	42,23%	94	3,90%	5,14%	6,35%	7,54%	8,70%
67	20,80%	26,52%	31,73%	36,50%	40,86%	95	3,65%	4,81%	5,95%	7,06%	8,16%

Ledoux tabellen 2011
waarde van het vruchtgebruik omgezet in een percentage van de volle eigendom

VROUWEN

Rente-voet	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%	Rente-voet	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
LFT						LFT					
40	47,32%	57,22%	65,18%	71,63%	76,86%	68	23,79%	30,19%	35,97%	41,21%	45,95%
41	46,56%	56,39%	64,34%	70,80%	76,07%	69	22,87%	29,08%	34,71%	39,82%	44,48%
42	45,79%	55,56%	63,48%	69,95%	75,24%	70	21,95%	27,96%	33,43%	38,41%	42,96%
43	45,02%	54,72%	62,62%	69,09%	74,41%	71	21,03%	26,83%	32,14%	36,99%	41,43%
44	44,24%	53,86%	61,73%	68,02%	73,55%	72	20,11%	25,70%	30,82%	35,53%	39,86%
45	43,45%	52,99%	60,82%	67,30%	72,66%	73	19,20%	24,58%	29,53%	34,09%	38,30%
46	42,66%	52,11%	59,91%	66,38%	71,76%	74	18,28%	23,45%	28,22%	32,63%	36,71%
47	41,86%	51,21%	58,97%	65,43%	70,83%	75	17,36%	22,30%	26,88%	31,13%	35,08%
48	41,05%	50,31%	58,02%	64,47%	69,88%	76	16,46%	21,18%	25,57%	29,66%	33,47%
49	40,24%	49,40%	57,07%	63,50%	68,92%	77	15,57%	20,07%	24,27%	28,19%	31,86%
50	39,42%	48,48%	56,09%	62,51%	67,93%	78	14,69%	18,96%	22,96%	26,71%	30,23%
51	38,60%	47,56%	55,11%	61,50%	66,93%	79	13,83%	17,88%	21,69%	25,26%	28,63%
52	37,78%	46,62%	54,11%	60,48%	65,91%	80	12,99%	16,81%	20,42%	23,83%	27,04%
53	36,95%	45,67%	53,10%	59,43%	64,85%	81	12,19%	15,80%	19,22%	22,45%	25,52%
54	36,12%	44,73%	52,08%	58,37%	63,79%	82	11,40%	14,80%	18,03%	21,09%	24,00%
55	35,28%	43,76%	51,04%	57,30%	62,70%	83	10,63%	13,82%	16,86%	19,75%	22,51%
56	34,42%	42,78%	49,97%	56,19%	61,57%	84	9,91%	12,91%	15,77%	18,49%	21,10%
57	33,58%	41,80%	48,91%	55,07%	60,43%	85	9,22%	12,02%	14,70%	17,26%	19,72%
58	32,72%	40,80%	47,82%	53,93%	59,26%	86	8,56%	11,17%	13,68%	16,08%	18,39%
59	31,85%	39,79%	46,71%	52,76%	58,06%	87	7,95%	10,39%	12,74%	14,99%	17,16%
60	30,98%	38,77%	45,59%	51,57%	56,83%	88	7,38%	9,66%	11,85%	13,97%	16,00%
61	30,10%	37,73%	44,44%	50,35%	55,57%	89	6,85%	8,98%	11,03%	13,01%	14,92%
62	29,21%	36,68%	43,27%	49,11%	54,27%	90	6,34%	8,31%	10,22%	12,07%	13,86%
63	28,32%	35,63%	42,10%	47,85%	52,96%	91	5,85%	7,68%	9,45%	11,17%	12,84%
64	27,43%	34,57%	40,92%	46,57%	51,63%	92	5,40%	7,10%	8,74%	10,34%	11,90%
65	26,52%	33,48%	39,70%	45,26%	50,24%	93	5,02%	6,61%	8,15%	9,64%	11,10%
66	25,62%	32,41%	38,49%	43,95%	48,87%	94	4,65%	6,12%	7,56%	8,95%	10,32%
67	24,71%	31,30%	37,24%	42,59%	47,42%	95	4,34%	5,71%	7,60%	8,37%	9,65%

Ab intestat en vacante nalatenschap, twijfelachtige devolutie

Zekerheid over een devolutie louter op basis van verklaringen van bekende of mogelijke erfgenamen is eigenlijk een 'contradictio in terminis'.

De nodige opzoekingen kunnen lang duren en complex zijn, en het risico op betwisting is reëel. De gevolgen hiervan zijn soms niet te overzien.

Een beroep doen op een professioneel genealoog kan heel wat problemen en risico's vermijden.

Genealogie DECUYPER is het oudste en belangrijkste dienstverlenend Belgisch bedrijf voor erfrechtelijke genealogie en opsporing naar erfgenamen. Opggericht in 1942 door Jean VOSSAERT, beschikt het bureau over een ongeëvenaard archief: overlijdensberichten, officiële publicaties en een databank met gegevens uit de totale verzameling dossiers die Genealogie DECUYPER tot op heden met succes heeft behandeld. Het betreft duizenden verschillende missies in België en in het buitenland.

Genealogie DECUYPER beschikt over de archieven en minuten van gewezen genealogen Jean Vossaert, Jean Decuyper en Baudouin Storms.

Wetenschappelijk comité: Prof. dr. Hélène Casman, *hoogleraar VUB/ULB, erenotariss*
Prof. dr. Pierre Nicaise, *maître de conférences UCL, notaire associé*

Verantwoordelijke uitgever: Genealogie DECUYPER, Priester Cuypersstraat 3, 1040 Brussel
www.gendec.be - info@gendec.be
Tel.: 02 478 02 36 - Fax: 02 478 00 68

Ontwerp en vormgeving: LumaDox
www.lumadox.be - info@lumadox.be

© Genealogie DECUYPER, 2012 Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

In dezelfde collectie, beschikbaar op aanvraag. PDF en Ipad versie te downloaden op www.gendec.be:

GEN & DEC
GENEALOGIE DECUYPER

De erfvolgving
auteurs: André Cubic, fiscal adviseur
Renee Cubic, fiscal adviseur

1. BEGRIEPEN

Opdrachten van de testamenteer

Wettelijke erfvolgging

Erfgenamen

Opdrachten van de testamenteer

Afzettingen, afzettingen en opzettingen

2. ZEEMOGELIJKHEDEN EN FORMALITEITEN

1. Datum testament

2. Afzettingen onder afzettingen

3. De afzettingen

GEN & DEC
GENEALOGIE DECUYPER

De aangeifte van nalatenschap
auteurs: André Cubic, fiscal adviseur
Renee Cubic, fiscal adviseur

AANGIFTE VAN NALATENSCHAP

Wanneer

Wettelijke

Wie

Waar

Wanneer

Waar

Wanneer

Waar

Wanneer

Waar

GEN & DEC
GENEALOGIE DECUYPER

De aangeifte van nalatenschap: belasting
auteurs: André Cubic, fiscal adviseur
Renee Cubic, fiscal adviseur

VLAAMS GEWEST

Aangiftesompost	Per 100% aangiftesompost	Wettelijke belasting
tot 2000	0%	0%
2000 - 5000	2%	10%
5000 - 10000	4%	20%
10000 - 20000	6%	30%
20000 - 50000	8%	40%
50000 - 100000	10%	50%
100000 - 200000	12%	60%
200000 - 500000	14%	70%
500000 - 1000000	16%	80%
1000000 - 2000000	18%	90%
2000000 - 5000000	20%	100%
5000000 - 10000000	22%	110%
10000000 - 20000000	24%	120%
20000000 - 50000000	26%	130%
50000000 - 100000000	28%	140%
100000000 - 200000000	30%	150%
200000000 - 500000000	32%	160%
500000000 - 1000000000	34%	170%
1000000000 - 2000000000	36%	180%
2000000000 - 5000000000	38%	190%
5000000000 - 10000000000	40%	200%
10000000000 - 20000000000	42%	210%
20000000000 - 50000000000	44%	220%
50000000000 - 100000000000	46%	230%
100000000000 - 200000000000	48%	240%
200000000000 - 500000000000	50%	250%
500000000000 - 1000000000000	52%	260%
1000000000000 - 2000000000000	54%	270%
2000000000000 - 5000000000000	56%	280%
5000000000000 - 10000000000000	58%	290%
10000000000000 - 20000000000000	60%	300%
20000000000000 - 50000000000000	62%	310%
50000000000000 - 100000000000000	64%	320%
100000000000000 - 200000000000000	66%	330%
200000000000000 - 500000000000000	68%	340%
500000000000000 - 1000000000000000	70%	350%
1000000000000000 - 2000000000000000	72%	360%
2000000000000000 - 5000000000000000	74%	370%
5000000000000000 - 10000000000000000	76%	380%
10000000000000000 - 20000000000000000	78%	390%
20000000000000000 - 50000000000000000	80%	400%
50000000000000000 - 100000000000000000	82%	410%
100000000000000000 - 200000000000000000	84%	420%
200000000000000000 - 500000000000000000	86%	430%
500000000000000000 - 1000000000000000000	88%	440%
1000000000000000000 - 2000000000000000000	90%	450%
2000000000000000000 - 5000000000000000000	92%	460%
5000000000000000000 - 10000000000000000000	94%	470%
10000000000000000000 - 20000000000000000000	96%	480%
20000000000000000000 - 50000000000000000000	98%	490%
50000000000000000000 - 100000000000000000000	100%	500%